

บันทึก

เรื่อง การตีความมาตรา ๓ และมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
การปฏิบัติราชการของทบวงมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๐

ทบวงมหาวิทยาลัยได้มีหนังสือ ที่ ทม.๐๒๐๓/๒๓๔๖ ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขอให้พิจารณาให้ความเห็นในปัญหาข้อกฎหมายของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่า บทบัญญัติมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบการปฏิบัติราชการของทบวงมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๐ ที่ให้รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยมีอำนาจวางระเบียบปฏิบัติในกิจการต่างๆ ของมหาวิทยาลัยและสถาบันในสังกัด ประกอบกับบทบัญญัติมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกันนั้นที่บัญญัติว่า บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน นั้น จะมีผลเป็นการยกเลิกอำนาจของสภามหาวิทยาลัยในการออกระเบียบข้อบังคับของมหาวิทยาลัยตามที่พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ได้บัญญัติให้อำนาจไว้ หรือไม่

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๘) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวแล้ว เห็นว่า บทบัญญัติมาตรา ๓^๑ และมาตรา ๔^๒ แห่งพระราชบัญญัติ

^๑ มาตรา ๓ ให้ยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๒๐ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕

บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

^๒ มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายและแผนการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ

(๒) กำหนดมาตรฐานและให้ความเห็นชอบหลักสูตรของมหาวิทยาลัยและสถาบันในสังกัด และสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและวิทยาลัยเอกชน

(๓) กำหนดมาตรฐานการบริหารงานบุคคลของมหาวิทยาลัยและสถาบันในสังกัด

(๔) วางระเบียบปฏิบัติในกิจการต่างๆ ของมหาวิทยาลัยและสถาบันในสังกัด

(๕) เสนอแนะการจัดสรรเงินงบประมาณให้แก่มหาวิทยาลัยและสถาบันในสังกัด

(๖) ติดตามประเมินผลการจัดการศึกษา และประสานการจัดการศึกษาระหว่างมหาวิทยาลัยและสถาบันในสังกัดและวิทยาลัยเอกชน

(๗) พิจารณาเสนอการจัดตั้ง ยุบรวม ปรับปรุง และเลิกมหาวิทยาลัยและสถาบันในสังกัด

(๘) พิจารณออนุมัติการจัดตั้ง ยุบรวม และเลิกคณะ ภาควิชา หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นในมหาวิทยาลัยและสถาบันในสังกัด

ระเบียบการปฏิบัติราชการของทบวงมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๐ นั้น มีลักษณะเป็นกฎหมายทั่วไปที่กำหนดอำนาจหน้าที่ของทบวงมหาวิทยาลัยเพื่อประโยชน์ในการจัดระเบียบมหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นของรัฐและเอกชนในสังกัด การให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นการให้อำนาจในการวางระเบียบปฏิบัติ เพื่อให้มหาวิทยาลัยและสถาบันในสังกัดถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน อันเป็นหลักเกณฑ์เพื่อประโยชน์ในการจัดระเบียบโดยทั่วไปอย่างหนึ่งเท่านั้น ส่วนพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยต่างๆ นั้น มีลักษณะเป็นกฎหมายเฉพาะเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการของมหาวิทยาลัยแต่ละมหาวิทยาลัย ซึ่งตามมาตรา ๑๕ (๑) ^๓ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๑๑ และมหาวิทยาลัยอื่นๆ ที่มีบทบัญญัติในทำนองเดียวกันได้ให้อำนาจสภามหาวิทยาลัยในการจัดวางระเบียบและข้อบังคับของมหาวิทยาลัยไว้ เมื่อพิจารณาตามหลักแห่งการใช้และการตีความกฎหมาย กฎหมายทั่วไปที่ใช้บังคับในภายหลังย่อมไม่ลบล้างกฎหมายเฉพาะที่มีอยู่ก่อนแล้ว ดังนั้น พระราชบัญญัติระเบียบการปฏิบัติราชการของทบวงมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๐ แม้จะออกใช้บังคับภายหลัง แต่เมื่อมีลักษณะเป็นกฎหมายทั่วไปก็ย่อมจะไม่มีผลลบล้างบทบัญญัติกฎหมายเฉพาะ

(๙) ส่งเสริมการวิจัยการศึกษาระดับอุดมศึกษา

(๑๐) วินิจฉัยสั่งการเพื่อยับยั้งหรือยุติการดำเนินกิจการของมหาวิทยาลัยและสถาบันในสังกัด ที่ขัดต่อกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับหรือความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนหรือที่อาจเป็นภัยต่อความมั่นคง หรือความปลอดภัยของประเทศ

(๑๑) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของทบวงมหาวิทยาลัย

^๓ มาตรา ๑๕ สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจและหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัย และโดยเฉพาะมีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

(๑) จัดวางระเบียบและข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

(๒) พิจารณาหลักสูตรวิชาเพื่อเสนอขอรับความเห็นชอบของสภาการศึกษาแห่งชาติ

(๓) จัดหาวิธีการอันจะยังการศึกษาอบรม และวิจัยของมหาวิทยาลัยให้เจริญยิ่งขึ้น

(๔) อนุมัติให้ปริญญา ประกาศนียบัตรชั้นสูง อนุปริญญาและประกาศนียบัตร

(๕) เสนอการจัดตั้ง ยุบรวมและเลิกล้มคณะ บัณฑิตวิทยาลัยและภาควิชา

(๖) เสนอการแต่งตั้งและถอดถอนอธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี หัวหน้าภาควิชา

ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์

(๗) จัดวางระเบียบเกี่ยวกับการเงินและทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย

(๘) แต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมมหาวิทยาลัยและกำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการนี้